

Definicija 0.1 *Kako svaka dva vektorska prostora nad istim poljem su izomorfna akko imaju iste dimenzije, to znači da je svaki vektorski prostor $(V, F, +, \cdot)$ dimenzije n izomorfan vektorskom prostoru $(F^n, F, +, \cdot)$. Izomorfizam prethodnih prostora je određen fiksiranjem neke proizvoljne baze $(a_1, \dots, a_n)$ prostora $(V, F, +, \cdot)$, pa se zato obično označava sa $\varphi_{(a_1, \dots, a_n)} : F^n \rightarrow V$ i definisan je sa*

$$\varphi_{(a_1, \dots, a_n)}(\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n) = \lambda_1 a_1 + \lambda_2 a_2 + \dots + \lambda_n a_n.$$

Izomorfizam $\varphi_{(a_1, \dots, a_n)} : F^n \rightarrow V$ se zove KANONIČKI izomorfizam.

Definicija 0.2 *Neka je $f : V_1 \rightarrow V_2$ linearna transformacija vektorskog prostora V_1 u vektorski prostor V_2 oba nad istim poljem F i neka je (a_1, a_2, a_3) baza od V_1 , (b_1, b_2) baza od V_2 . Ako je linearna transformacija $f : V_1 \rightarrow V_2$ data sa slikama svoje baze (a_1, a_2, a_3) :*

$$\star \quad \begin{aligned} f(a_1) &= \alpha b_1 + \beta b_2 \\ f(a_2) &= \gamma b_1 + \delta b_2 \\ f(a_3) &= \phi b_1 + \psi b_2 \end{aligned} \Leftrightarrow \begin{bmatrix} f(a_1) \\ f(a_2) \\ f(a_3) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \alpha & \beta \\ \gamma & \delta \\ \phi & \psi \end{bmatrix} \begin{bmatrix} b_1 \\ b_2 \end{bmatrix}$$

tada matricu $A = \begin{bmatrix} \alpha & \beta \\ \gamma & \delta \\ \phi & \psi \end{bmatrix}^T = \begin{bmatrix} \alpha & \gamma & \phi \\ \beta & \delta & \psi \end{bmatrix}$ zovemo matrica linearne transformacije f i po dogovoru koristimo i oznaku $A = f$.

Prema tome linearna transformacija $f : V_1 \rightarrow V_2$ je definisana (data) ako su date baze (a_1, a_2, a_3) , (b_1, b_2) i skalari matrice $\begin{bmatrix} \alpha & \gamma & \phi \\ \beta & \delta & \psi \end{bmatrix}$. Jasno je da linearna transformacija f iz prethodne definicije jeste jednoznačno određena (data) sa slikama baze (a_1, a_2, a_3) (Vidi $\star$), jer za proizvoljni $x = \lambda_1 a_1 + \lambda_2 a_2 + \lambda_3 a_3$ iz V_1 važi da je

$$\begin{aligned} f(x) &= f(\lambda_1 a_1 + \lambda_2 a_2 + \lambda_3 a_3) = \lambda_1 f(a_1) + \lambda_2 f(a_2) + \lambda_3 f(a_3) = \\ &= \lambda_1(\alpha b_1 + \beta b_2) + \lambda_2(\gamma b_1 + \delta b_2) + \lambda_3(\phi b_1 + \psi b_2) \\ &= (\lambda_1 \alpha + \lambda_2 \gamma + \lambda_3 \phi) b_1 + (\lambda_1 \beta + \lambda_2 \delta + \lambda_3 \psi) b_2 \end{aligned}$$

Znači dobili smo da je

$$f(\lambda_1 a_1 + \lambda_2 a_2 + \lambda_3 a_3) = (\alpha \lambda_1 + \gamma \lambda_2 + \phi \lambda_3) b_1 + (\beta \lambda_1 + \delta \lambda_2 + \psi \lambda_3) b_2,$$

a ako uzmemo da su baze (a_1, a_2, a_3) i (b_1, b_2) fiksirane, tada zbog kanoničkih izomorfizama, odgovarajućih njima, prethodna jednakost se može zapisati (vidi komentar u sledećem pasusu)

$$f(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3) = (\alpha \lambda_1 + \gamma \lambda_2 + \phi \lambda_3, \beta \lambda_1 + \delta \lambda_2 + \psi \lambda_3) \quad \text{ili}$$

$$f(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3) = \begin{bmatrix} \alpha & \gamma & \phi \\ \beta & \delta & \psi \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \lambda_1 \\ \lambda_2 \\ \lambda_3 \end{bmatrix}$$

Strogo uzevši nismo smeli pisati $\lambda_1 a_1 + \lambda_2 a_2 + \lambda_3 a_3 = (\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$, već je trebalo pisati $\lambda_1 a_1 + \lambda_2 a_2 + \lambda_3 a_3 = \varphi_{(a_1, a_2, a_3)}(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$, ali se to piše u smislu kraće oznake. To kraće označavanje ima logike samo zato što je $\varphi_{(a_1, a_2, a_3)}$ izomorfizam. Dalje ćemo govoriti da koordinate vektora $x = \lambda_1 a_1 + \lambda_2 a_2 + \lambda_3 a_3$ u bazi $B = (a_1, a_2, a_3)$ su $(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$ i pisati $x = (\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)_B$, a ako se baza B podrazumeva pisaćemo samo $x = (\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$. Podsetimo se da smo to već radili kod slobodnih vektora i pisali $x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k} = (x, y, z)_{(\vec{i}, \vec{j}, \vec{k})} = (x, y, z)$.

Evo još jedne ekvivalentne definicije matrice linearne transformacije.

Teorema 0.3 *Ako je $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ definisana sa*

$$f(x_1, x_2, x_3) = (\alpha x_1 + \gamma x_2 + \phi x_3, \beta x_1 + \delta x_2 + \psi x_3) = \begin{bmatrix} \alpha & \gamma & \phi \\ \beta & \delta & \psi \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix},$$

tada matrica te linearne transformacije f u odnosu na standardne baze je $A = \begin{bmatrix} \alpha & \gamma & \phi \\ \beta & \delta & \psi \end{bmatrix}$. Često samu linearnu transformaciju f obeležavamo takođe sa simbolom A tj. $A = f$.

Dokaz Ako uzmemo redom $(x_1, x_2, x_3) \in \{(1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1)\}$ dobijamo $f(1, 0, 0) = (\alpha, \beta)$, $f(0, 1, 0) = (\gamma, \delta)$ i $f(0, 0, 1) = (\phi, \psi)$ tj.

$$\begin{aligned} f(1, 0, 0) &= \alpha(1, 0) + \beta(0, 1) \\ f(0, 1, 0) &= \gamma(1, 0) + \delta(0, 1) \\ f(0, 0, 1) &= \phi(1, 0) + \psi(0, 1) \end{aligned} \Leftrightarrow \begin{bmatrix} f(1, 0, 0) \\ f(0, 1, 0) \\ f(0, 0, 1) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \alpha & \beta \\ \gamma & \delta \\ \phi & \psi \end{bmatrix} \begin{bmatrix} (1, 0) \\ (0, 1) \end{bmatrix}$$

Sada iz definicije 0.1 sledi tvrdnja teoreme.